

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ АУТСОРСИНГУ В АПК

студент гр. М-01 **Артеменко В.А.**

Одним з напрямків довгострокової трансформації України в успішну державу є підтримка існуючих та створення нових фермерських господарств. Одним з учасників ринку АПК є приватне фермерське господарство "Артеменка" (далі ФГ), засновником і власником якого є Артеменко А.М. Воно працює у с. Козацьке, Конотопського району, Сумської області з січня 1995 року та займає високі конкурентні позиції не лише в районі, а й за його межами.

ФГ вирощує такі види продукції: зернові культури, сою, соняшник, картоплю, фрукти.

Чисельність персоналу складає 4 особи. Земельними ресурсами господарства є власні землі.

В ході пошуку шляхів підвищення ефективності управління ключовими ресурсами підприємства, нами було розглянуто такий метод як аутсорсинг. Аутсорсинг (в перекладі з англ. "outsourcing" – outside resource using – використання зовнішніх ресурсів) – передача організацією частини своїх виробничих функцій або певних бізнес – процесів на обслуговування іншій організації – виконавцю, що спеціалізується в даній області [1].

Основний принцип аутсорсингу звучить таким чином: "залишаю собі тільки те, що можу робити краще інших, передаю зовнішньому виконавцеві те, що він робить краще інших" [2].

На наш погляд, в умовах сучасної жорсткої конкуренції, цей принцип є найдоцільнішим рішенням для досягнення високої ефективності і конкурентоспроможності підприємства, для міцного закріплення на ринку, особливо, якщо при цьому буде дотримуватися важливе співвідношення "ціна – якість".

Основними цілями аутсорсингу Гавриленко К. [2] називає такі: поліпшення якості товарів і послуг при конкретних виробничих витратах; збільшення фінансової стійкості підприємства за рахунок мінімізації витрат, але при цьому зберігаючи певний рівень якості продукції і послуг. Таким чином, суть аутсорсингової діяльності полягає в економії часу і грошей, а також, у концентрації організації на своїй профільній діяльності.

Основою прийняття рішення щодо використання аутсорсингу є оцінка економічної доцільності його застосування. В академічній літературі вітчизняними авторами надано методичні рекомендації щодо такої оцінки.

Наприклад, Анікін Б.О. [1] вважає, що слід обрати замовлення послуг аутсорсера у випадку, коли співвідношення, подане у формулах (1,2) більше одиниці.

$$\frac{\text{Витрати на власне виробництво}}{\text{Витрати на замовлення послуги у аутсорсера}} > 1 \quad (1)$$

І навпаки, якщо співвідношення менше одиниці:

$$\frac{\text{Витрати на власне виробництво}}{\text{Витрати на замовлення послуги у аутсорсера}} < 1, \quad (2)$$

реалізація бізнес-процесу власними силами є більш ефективною, оскільки використання аутсорсингових схем не призведе до зниження витрат.

Розглянемо економічний ефект від застосування аутсорсингу у ФГ на період збирання урожаю зернових культур (аутсорсером є ТОВ АФ "Козацька"). Виходячи із розрахунку витрат на оплату праці робітників, яких необхідно утримувати в штаті ФГ

протягом польових робіт, припустимо, що частину персоналу буде запрошено ззовні, та оплата їх частини роботи буде здійснюватися за відрядною формою.

Порівняння витрат на оплату праці штатних робітників та альтернативних витрат у разі аутсорсингу показало, таке: загальна кількість, необхідна для нормального функціонування ФГ – п'ять трактористів та два механіки, але така чисельність необхідна протягом сезонних робіт; у міжсезоння достатньо трьох трактористів та одного механіка. Таким чином, у разі відмови від утримання в штаті додаткових одиниць – двох трактористів та одного механіка, витрати скорочуються на 28 800,00 грн.

Можна зробити наступний висновок, що ФГ вигідніше утримувати одного механіка та трьох трактористів, а двох трактористів запрошувати у компанії-аутсорсера в самий пік сезонних робіт – влітку.

Згідно методики Анікіна Б.О., показник ефективності аутсорсингу для замовлення послуг тракториста можна прорахувати таким чином, використовуючи дані щомісячної оплати праці однієї штатної одиниці:

$$\frac{\text{Витрати на власне виробництво}}{\text{Витрати на замовлення послуги у аутсорсера}} = \frac{2400}{1200} = 2. \quad (3)$$

Таким чином, розрахунки доводять ефективність застосування аутсорсингу для виконання вищезазначеного виду робіт, оскільки використання аутсорсингових схем призводить до зниження витрат.

1. Анікін Б.А. Аутсорсинг і аутстафінг: високі технології менеджменту / Анікін Б.А. – М.: ИНФРА – М, 2007. – 187 с.

2. Гавриленко К. Аутсорсинг як інструмент зниження витрат у системі стратегічного управління / К. Гавриленко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – 1 (91). – С. 104-109.

Наукові керівники: ст. викладач **Байстрюченко Н.О.**, доц. **Швіндіна Г.О.**

Артеменко, В.А. Оцінка ефективності аутсорсингу в АПК [Текст] / В.А. Артеменко; наук. кер.: Н.О. Байстрюченко, Г.О. Швіндіна // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Льюльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 265-266.